

DRUŠTVENO-POVIJESNI OKVIR

protureformacija (katolička obnova – reakcija crkve na pojavu reformacije (protestantizma); vjerski ratovi Tridentski koncil → crkveni redovi (novi red: isusovci) djeluju misionarski, šire katoličanstvo i ujedno novi stil u umjetnosti

SVJETONAZOR

razapetost između ljudske, svjetovne, ovozemaljske prirode i straha od smrti, svijesti o prolaznosti, smrtnosti → **pesimizam**; okrenutost vjeri

TEMATIKA

religiozna (plač i suze, okajavanje grijeha – ideje protureformacije)
refleksivna (prolaznost života i smrt)
povijesne teme (ratovi)

OBILJEŽJA

- kićenost, gomilanje ukrasa, sklonost eksperimentiranju, narušavanje renesansnoga sklada, sklonost neprirodnom načinu izražavanja, izvještačenosti;
- prevlast izraza nad sadržajem; artifičijelnost (prekomjernost umjetničkoga) i autoreferencijalnost (upućenost djela na samo sebe; promišljanje stvaralaštva)
- miješanje oblika i žanrova (hibridne književne vrste)

BAROK

port. barocco – biser nepravilna oblika

kraj 16. – kraj 17. st.; u nekim zemljama do sredine 18. st.

KLJUČNI POJMOVI

manirizam
 marinizam
 gongorizam/kulteranizam
 barokni ep
 barokna poema
 končeto

KNJIŽEVNE VRSTE

→ **lirika** (pjesničke škole: gongorizam, marinizam)
 → **religiozni ep** (uzor Vergilije)
drama (podvojenost svjetovno- duhovno; melodrama)
barokna poema (mješovita književna vrsta: lirsko, epsko, dramsko; religiozna i šaljiva)

PREDSTAVNICI I DJELA

Italija:
Giambattista Marino (pjesnik), pjesnička škola **marinizam**
Torquato Tasso: Oslobođeni Jeruzalem (ep o Prvom križarskom ratu)
 Španjolska:
Luis de Gongora (pjesnik), pjesnička škola gongorizam/kulteranizam
Pedro Calderon de la Barca: Život je san (drama)
Lope de Vega, dramatičar

CITATI

*Što je život? Mahnitanje.
 Što je život? Puste sanje,
 prazna sjena što nas ovi.
 O, malen je dar nam dan,
 jer sav život – to je san,
 a san su i sami snovi.*
 (P. Calderon, Život je san)

Pjesnikov je cilj začuditi!
 (G. Marino)
Ufaj, kaj se, moli, prosi!
 (Gundulić, Suze sina razmetnoga)